

MIRALL TRENCA

Batxillerat

SINOPSI

Uns treballadors treuen els mobles d'una casa mig abandonada, que en temps passat havia estat una mansió senyorial d'una important família barcelonina. A mig fer apareix Sofia Valldaura, la filla dels primers propietaris de la casa. Comença un recorregut pel que havia estat casa seva, a partir del qual podem anar sabent com era aquella família, quins secrets amagava i quin va ser el seu final.

ABANS DE VEURE L'OBRA

1. Completeu el següent eix cronològic, tot anotant els fets més importants de la vida de Mercè Rodoreda, de la vida política i social espanyola i de la vida social i política catalana.

VIDA DE MERCÈ RODOREDA	VIDA POLÍTICA I SOCIAL ESPANYOLA	VIDA POLÍTICA I SOCIAL CATALANA

2. Llegiu aquest fragment de **Mirall trencat i responeu les preguntes que trobareu al final.**

“En el tercer pis hi havia dues o tres habitacions sense mobles. La d’ella era bastant gran: com la de la seva tia. Les de les noies estaven a l’altra banda, a tocar del planxador, les unes al costat de les altres, petites... just per dormir-hi. En canvi, la d’ella era espaiosa; el llit i l’armari- mirall de fusta de llimoner, el cobrellit i la cortina de cotó d’un blau gris... S’acostà a la lluna bisellada i es mirà: era baixeta, una mica plena. La seva mare sempre deia: «L’Armanda no es pot dir **que** sigui maca, però té la pell de seda. Sembla que no, i és molt.» Obrí l’armari i agafà una capsa de llauna **que** estava mig buida; hi hauria de posar més borregos. Però encara li quedaven moltes rajoles de xocolata. Els vespres **que** pujava a dalt rendida, no podia dormir i a la matinada li venia gana. No hauria sabut explicar la felicitat **que** sentia abocada al balcó d’aquella casa, menjant borregos i una presa de xocolata darrera de l’altra mentre el cel s’anava tornant clar i començava la piuladissa dels pardals a dintre del llorer. Encara tindria temps de fer una becaina. Però hauria de tancar fosc i despullar-se. Es tragué la roba i l’anà penjant: el davantal d’un blau fort, el vestit de percal ratllat de gris i de blanc, els enagos amb tres puntes al coixí, les unes al damunt de les altres, a l’acabament... Abans de descalçar-se obrí el balcó de bat a bat perquè l’aire l’abaltís i tirà la cortina poc a poc. S’adormí tot mirant com voleiava.”

a) Analitzeu els que subratllats al text i indiqueu quin tipus de proposició introdueixen.

FRAGMENT	ANÀLISI
L’Armanda no es pot dir que sigui maca	
agafà una capsa de llauna que estava mig buida	
Els vespres que pujava a dalt rendida, no podia dormir	
No hauria sabut explicar la felicitat que sentia abocada al balcó d’aquella casa	

b) Localitzeu al text un complement predicatiu, copieu la seqüència en què apareix i subratlleu-lo.

c) Expliqueu el significat dels següents mots:

• **planxador:**

.....

.....

.....

• **bisellada:**

.....

.....

.....

• **borregos:**

.....

.....

.....

- **presa:**

.....

.....

.....

- **enagos:**

.....

.....

.....

d) Copieu totes les formes verbals impersonals que hi ha al fragment.

e) Localitzeu tots els pronoms febles de tercera persona que hi hagi al text i indiqueu quina funció sintàctica fan.

4. Consulteu el següent enllaç: <http://www.rtve.es/alacarta/videos/a-fondo/joaquin-soler-serrano-merce-rodoreda-fondo/457598/>. Hi trobareu una entrevista a Mercè Rodoreda. Imagineu que sou periodistes. Escriviu un titular que resumeixi l'entrevista i destaqueu-ne alguna declaració de Mercè Rodoreda. Podeu prendre com a model les entrevistes de **La contra de **La Vanguardia**.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. La novel·la juga amb el temps. Un dels elements que es pot percebre és la utilització del **flash-back. Expliqueu en què consisteix aquesta tècnica narrativa i anoteu el títol de tres relats (poden ser novel·les o pel·lícules) que també facin servir el **flash-back**.**

.....

.....

.....

PEL·LÍCULA 1:

PEL·LÍCULA 2:

PEL·LÍCULA 3:

6. Mirall trencat és una de les obres clau de la literatura catalana contemporània. Completeu el següent quadre, on apareixen altres obres significatives de l'esmentat període.

TÍTOL	AUTOR	GÈNERE
Mirall trencat	Mercè Rodoreda	Novel·la
L'auca del senyor Esteve		
Ball robat		
El quadern gris		
La dama enamorada		
Primera història d'Ester		
El cafè de la Marina		
Horacianes		
Passeig d'aniversari		
Les dones i els dies		
Sol i de dol		
L'irradiador del port i les gavines		

7. Col·loqui amb els actors.

Al final de l'obra tindreu l'oportunitat de parlar amb els actors que han representat **Mirall trencat**. És una oportunitat que tindreu molt poques vegades: poder parlar just acabada l'obra amb els actors que l'acaben de representar. A continuació trobareu una sèrie de suggeriments per tal d'enfocar el col·loqui:

- **Explicació de la funció dels elements de l'escenari.**
- **Criteris que s'han seguit per escollir els elements escènics, tan importants en la novel·la.**
- **Principals dificultats a l'hora de convertir una novel·la en un text teatral.**
- **Criteris que s'han seguit per escollir l'estructura de l'obra teatral (que comença pel final de la novel·la).**
- **Criteris que s'han seguit a l'hora de triar les escenes de l'obra.**
- **Quants actors han hagut de "doblar" els papers i com s'han fet els canvis de vestuari.**
- **Valoració sobre el registre de llenguatge emprat: s'ha respectat el llenguatge de la novel·la o s'hi ha fet adaptacions i modificacions? Si és així, per què s'han fet?**
- **Avantatges i inconvenients de treballar en obres dirigides a escolars.**

DESPRÉS DE VEURE L'OBRA

8. Resumiu en unes 10 línies el col·loqui amb els actors de la companyia.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. Un dels elements fonamentals d'un text teatral són les acotacions escèniques. Escriviu quina seria l'acotació escènica per a la primera escena de l'obra que acabeu de veure.

10. Llegeix el següent fragment sobre *Mirall trencat*:

Mirall trencat és una novel·la llarga, dividida formalment en tres parts, que narra la corba ascendent i declinant d'una família, els Valldaura-Farriols, que representen un temps i un país concret. La primera part, formada per divuit capítols, té una funció de presentació tant pel que fa als personatges com pel que fa a l'escenari, per tant la narració de fets i esdeveniments hi són predominants; ens són presentats els fundadors de la família: Teresa Goday i Salvador Valldaura, personatges que pertanyen a un món culte. La segona part, estructurada en vint-i-un capítols, es desplaça dels fets externs cap a la intimitat dels personatges; el nucli d'aquesta part és el món infantil, marcat per la tràgica presència de la mort: Jaume,

el fill petit, és assassinat i Maria es suïcidarà. La darrera part, de tretze capítols, continuarà amb la descripció de la història familiar; Teresa en serà l'ànima i morirà acompanyada dels records més estimats. L'evolució de la història queda reflectida, també, en la torre esplèndida on viuen i que es comporta com si d'un organisme vivent es tractés. El tema central de l'obra és la mort, tractat de manera simbòlica. És, també, la liquidació literària i mítica d'un període de Catalunya, vital i brillant trencat per nombroses reflexions, que giren sempre al voltant del pas del temps. Pel que fa als personatges cal dir que mantenen dues constants: la soledat i la desencisada concepció de l'existència humana; cal ressaltar la gran quantitat que n'apareixen a l'obra, tant de masculins com de femenins, i la seva extracció social benestant; cal apuntar que els personatges principals seran dues dones: Teresa, representant del món dels adults i Maria del món dels infants. Alterna l'estil directe amb l'indirecte. La veu predominant és en tercera persona.

Compareu l'argument, l'estructura i tot el que s'explica en el fragment que acabeu de llegir amb el muntatge teatral que acabeu de veure. En cas que hagueu llegit l'obra, la comparació feu-la entre la novel·la llegida i l'obra que acabeu de veure.

11. Completeu el següent quadre, tot indicant quins personatges apareixen en l'obra que acabeu de veure i com apareixen (si només se'n parla, si apareixen en off, si només apareixen en un moment de la seva vida...).

PERSONATGES	COM APAREIXEN
Teresa Goday	
Nicolau Rovira	
Amadeu Riera	
Salvador Valldaura	
Bárbara	
Jesús Madéu	
Mr. Desfargues	
Sofia Valldaura	
Miquel Masdéu	
Eladi Farriols	
Pilar Segura	
Armanda	
Ramon Farriols	
Jaume Farriols	
Maria Farriols	

12. Un dels moments més importants de l'obra és el de la nit de noces d'Eladi Farriols i Sofia Valldaura. Trieu un dels dos personatges (Sofia o Eladi) i expliqueu què va passar aquella nit des del punt de vista d'un narrador protagonista, en primera persona.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. Llegiu el següent fragment de *Mirall trencat*:

La cara de l'amor s'havia transformat en una cara cansada; cada arruga, quant de treball, el temps, per situar-la en el lloc que li corresponia. Quanta de sang fent voltes i més voltes, quants de rius ardents a sota de la pell que anava cedint... Un desig antic se li plantà al mig del cor, li donà força, el féu sentir-se poderós com la claror vermella de la posta, com l'heura pensativa a dalt de la paret. Però tot era fals, tot era sota la terra d'un temps passat.

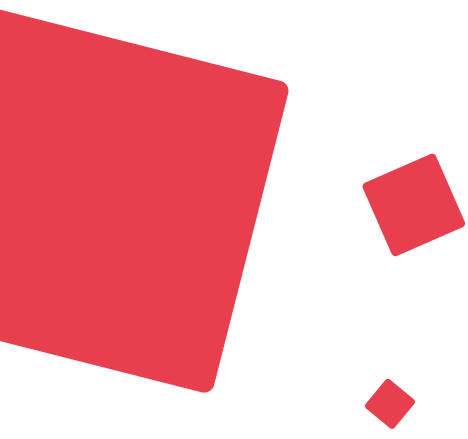
Amb quin tòpic literari es pot relacionar el que s'explica? Justifiqueu la resposta.

14. Activitat d'expressió oral.

Imagineu que heu de continuar l'obra. En grups de quatre o cinc alumnes escriviu dues escenes teatrals més. Un cop escrites, representeu-les a classe.

www.transeduca.com
info@transeduca.com
934 740 002